

výzvě nevyhověl, byla pak jeho zmateční stížnost usnesením zemského soudu trestního v Praze ze dne 12. února 1923 odmítnuta s odůvodněním, že soud, nemoha bez původního provedení zmateční stížnosti posouditi, zda je nové podání opisem podání původního, musí nové podání považovati za nové provedení zmateční stížnosti a toto jest pak opožděno a jinak jest zmateční stížnost vůbec neprovedena. Než i stížnosti obžalovaného do tohoto usnesení musí býti úspěch odepřen. Obžalovaný odůvodňuje ji tím, že dle jeho názoru a rozhodnutí kasačního soudu vídeňského trestní novela z roku 1877 nenařizuje, že by musilo býti opět předloženo jen ono podání, které k podpisu oprávněného obhájce bylo vráceno, a že původní i nové vyhotovení zmateční stížnosti, byť i doslovně nebyla stejná, obsahují jedny a tytéž důvody zmatečnosti a tudíž jsou obsahově totožná. Především budiž podotčeno, že může zůstatí stranou (§ 12 obč. zák.), kterak rakouský zrušovací soud za jiných okolností a jiných předpokladů v případech snad podobných ještě v minulém století rozhodoval, a že v tomto případě, kde obžalovaný neuposlechl soudní výzvy a původní zmateční stížnost znova nepředložil, nemá významu otázka, je-li původní zmateční stížnost obsahově totožnou neb aspoň souhlasnou se zmateční stížností později podanou čili nic, a že rozhodnou jest jen otázka, zda byl obžalovaný dle zákona povinen, na vyzvání soudu původní zmateční stížnost také předložiti. A v té příčině dlužno nalézacímu soudu dáti za pravdu. Nesmí se přehlédnouti, že druhá věta odstavce čís. 3 §u 1 trestní novely z roku 1877 má za předmět pouze odstranění formální vady, totiž nedostatku podpisu obhájce, a že tedy jen za tímto účelem, nikoliv neomezeně, tohoto ustanovení zákonného použito býti smí. Tím však jsou zároveň vytýčeny hranice, uvnitř kterých se stěžovatel, jemuž podání bylo vráceno, volně může pohybovati. Důsledkem toho není přípustným, aby obžalovaný na místě zmateční stížnosti, pro nedostatek obhájce podpisu k opravě vrácené, podával zmateční stížnost novou. Že pak jedině tento výklad zákona jest správným, plyne nejen ze znění jeho, nýbrž i z úvahy, že při opačném názoru bylo by stěžovateli vždy možno, propadnou lhůtu k provedení zmateční stížnosti si libovolně měniti a prodlužovati, čímž by se ustanovení zákona o lhůtách stalo illusorním a bezúčinným. Následkem toho byl nalézací soud oprávněn i povinen, vyžadovati — nikoliv jen, nýbrž také — původní podání, by se o totožnosti obsahu nového podání s původním podáním přesvědčiti a dle výsledku další své rozhodnutí zaříditi mohl, a když mu tato možnost neuposlechnutím obžalovaného byla odňata, nezbývalo ovšem nic jiného, nežli s novým podáním jako s novou zmateční stížností naložiti a dle toho rozhodnouti. Proto jest napadené rozhodnutí prvního soudu zákonem ospravedlněno a bylo stížnost jako bezdůvodnou zavrhnouti.

Čís. 1232.

Předmětem krivého svědectví (§ 199, písm. a) tr. zák.) mohou býti pouze skutkové okolnosti, nikoliv úsudek o právní povaze činů.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, Kr II 250/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Olomouci ze dne 17. ledna 1923, kterýmž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197 a 199 lit. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dle důvodů spatřuje napadený rozsudek zločin křivého svědectví, obžalovanému za vinu kladený, v tom, že obžalovaný dne 1. února 1921 před divisním soudem v B. v trestní věci proti majoru Zdeňku S-ovi pro zločin podvodu a zneužití moci úřední jako svědek křivě udal, že, jak myslí, T. 6.000 Kč dal S-ovi jako půjčku. Zmateční stížnost vytyká mimo jiné okolnosti napadenému rozsudku, uplatňujíc tak zmatek dle §u 281 čís. 5 tr. ř., neúplnost proto, že soud přehlíží, že obžalovaný při obojích svých výpovědích, totiž při výpovědi své dne 18. září 1920 v řízení přípravném a při shora uvedené výpovědi, netvrdil ničeho pozitivního, nýbrž že 18. září 1920 pouze řekl, že byl přesvědčen, že jde o kauci, a 1. února 1921, že, když si vzpomněl na jednání S-a s T-em o půjčku, řekl, že proto myslí, že 6.000 Kč T. dal S-ovi jako půjčku. Tím uplatňuje však zmateční stížnost vlastně zmatek dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. vytykajíc napadenému rozsudku, že nebyl odsouzen obžalovaný pro křivé svědectví, spáchané udáním nepravých skutkových okolností, nýbrž pro falešný a prý vědomě křivý úsudek o právní povaze jednání T-ova a S-ova, totiž o tom, zda šlo o půjčku neb kauci. Zmateční stížnost jest v právu. Dle §§ 167 a 248 tr. ř. i obdobných ustanovení §§ 196 a 284 tr. ř. vojenského má býti svědek slyšen pouze o skutkových okolnostech, nikoli o úsudcích, a přirozeně nemůže zakládati zločin dle §§ 197 a 199 lit. a) tr. zák. pouze projev subjektivního právního mínění obžalovaného, na který jako na výron vnitřního, nekontrolovaného pochodu ustanovení §u 199 lit. a) tr. zák. vztahovati nelze, aspoň potud, pokud by tento projev nebyl důsledkem nepravých, obžalovaným učiněných udání o skutkových okolnostech. Tyto skutkové okolnosti, které k odůvodnění svého dotyčného mínění obžalovaný učinil, jest soudu nalézacímu zjišťovati. Obžalovaný udal, že se major S. ještě před zapůjčením koní T-ovi obrátil na něho, zda by někoho neznal, kdo by mu půjčil nějaké peníze, a že ho na to on poukázal na T-a. Soud nalézací naprosto nezjišťuje, že S. obžalovaného nežádal, aby mu nějakou půjčku zaopatřil, ať už to bylo u T-a nebo někde jinde, a nemůže se proto tvrditi, že by obžalovaný vycházeje z tohoto předpokladu, neprávem byl projevil mínění vědomě nesprávné a nepravdivé. Předmětem křivého svědectví mohou býti jedině okolnosti skutkové a nepravdivostí těchto soud přesně nezjistil. Pro tento zmatek bylo rozsudek dle §u 5 zákona ze dne 31. prosince 1877 čís. 3 ř. zák. z roku 1878 zrušiti hned v sezení neveřejném a, ježto se nelze obejít bez opětovného hlavního přeličení, slušelo dále uznati tak, jak shora uvedeno, aniž bylo potřebí obřáti se dalšími výtkami zmateční stížnosti.